

Till:

Svenska Bostäder, i egenskap av ägare till fastigheterna Piskan 4, 5, 9, 15, 16 och 17

För kännedom:

Stadsbyggnadskontoret, Byggnadsnämndens och stadsdelsnämndens ledamöter, Skönhetsrådet och Stadsmuséet

Angående bostadsbyggande i kvarteret Tobaksmonopolet, Södermalm, Synpunkter på detaljplaneförslag, S-Dp 2007-36100-54

Vi hyresgäster i kvarteret Piskan har anledning att återkomma angående byggplanerna i grannkvarteret Tobaksmonopolet. I vår skrivelse för två år sedan uppmärksammades ni om att den vackra parken står inför hotet att schaktas bort och unika industrihistoriska värden förstöras.

Vi har tagit del av föreliggande förslag till detaljplan och har svårt att se att 146 st nya bostadsrättslägenheter på något sätt skulle kunna uppväga dessa värden.

Matsalsbyggnaden.

Bland era hyresgäster finns många som minns Svenska Bostäders och stadsbyggnadskontorets planer på att riva kvarteret Piskan för att bygga nya bostäder. Genom hård kamp från de boende och en växande insikt bland politiker och planerare räddades kvarteret från rivning. Det har sedan framhållits som ett mycket lyckat ombyggnadsprojekt med stora kvalitéer.

På motsvarande sätt står nu vår förhoppning till att Svenska Bostäder, som berörd fastighetsägare, stadsbyggnadskontoret, politiker i stadsdels- och byggnadsnämnder, stadsmuseet och skönhetsrådet har mod att motsätta sig denna exploatering som innebär att oersättliga värden går förlorade. Som vi tidigare påpekat förstår vi behovet av bostäder i centrala lägen, men vi anser att det inte ska uppfyllas på bekostnad av natur-, kultur- och industrihistoriska värden.

Natur

Den vackra parken i hörnet Rosenlundsgatan/Maria Skolgata föreslås sprängas bort. Parken är en välskött oas, en stor tillgång med sitt - över trafiken - upphöjda läge. Där finns en ovanlig variation träd och buskar, tillkommen genom att tobaksinköparna tog med sig frön och plantor från sina resor i världen för att arbetarna skulle få god rekreation, då de inte fick lämna kvarteret under arbetsdagen. Den har nyligen upprustats och

försetts med nytt smidesräcke vid gatorna och fasadbelysning av bergytorna. Den är ett verkligt smycke kvällstid och på dagarna annonserar dess grönska Tobaksmonopolets läge på långt håll. De bågige bergsskärningarna, parken och motstående kvarter visar hur Rosenlundsgatan sprängts fram ur berget. Att bevara lite av Söders topografi och den rymd och grönska det ger till gaturummet anser vi vara viktigt – det visar hur kuperat Söder en gång var. Slutna rutnätskvarter som suddat bort höjdskillnader och skapat mörka gaturum finns det gott om i Stockholm. Nyligen har både Högbergsgatans och Södersjukhusets bergssidor byggts för. Grönkilar med ljus och luft framhålls som välgörande för närmiljön – här finns en som är värd att bevara!

Parken föreslås ersättas med bebyggelse i åtta våningar. Byggnaderna vid Maria Skolgata kommer resa sig mer än 27 meter över gatan. Enligt plankartan ska ett (!) träd bevaras, men i planbeskrivningen framgår samtidigt att den genomgående körväg som visas i projektförslaget, ej är förenligt med bevarande av eken. Det förefaller alltså troligt att inget träd bevaras.

Planförslaget medger schaktning till ett djup om mer än 6 meter under gatunivå. Vi hyresgäster minns de omfattande arbeten som följde efter sprängningarna i gatan på mitten av 1990-talet. Kakelugnar fick sättas om, sprickor i väggar lagas m m. Husen är trots allt från förra sekelskiftet, och som fastighetsägare bör man vara medveten om riskerna.

Förslaget innebär att antalet parkeringsplatser på Maria Skolgata halveras, illavarslande då parkeringssituationen redan idag är problematisk.

Kultur- och industrihistoria

Industrihistorien i kvarteret Tobaksmonopolet började 1916 och det gradvisa bebyggandet av fastigheten berättar både om tobakens och Södermalms historia. Förslaget innebär rivning av två byggnader, varav en är klassad som särskilt värdefull från kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt. Matsalsbyggnaden (grönklassad av Stadsmuséet) har nyligen fått nytt koppartak, förmodligen med anledning av dess kulturhistoriska värde. Vi grannar, som bor med fönster mot Maria Skolgata, kan ta del av den glädjestämning som sprids från terrassen i parken då det ordnas fester i matsalsbyggnaden. En unik festmiljö mitt på Söder, nära allmänna kommunikationer! Vi upprörs över att en nyligen renoverad byggnad full av verksamhet ska rivas.

I byggnaden finns en unik al frescomålning i mustiga färger av Bo Beskow. Fresken, som är 16,5 meter bred och 5,5 meter hög har anknytning till tobakstillverkningen och invigdes 1947. Enligt plankartan ska målningen bevaras och skyddas, men i planbeskrivningen framstår det som ytterst tveksamt om det går att genomföra.

Hela kvarteret Tobaksmonopolet är kultur, industri- och arbetarhistoria. Bebyggelsen har växt fram efter behov och även ändrat användning. Vad vi grannar ser är ett kvarteret som sjuder av liv. I startpromemorian nämndes ett ”förslag till skyddsföreskrifter som innebär att byggnaderna inte får rivas eller förvanskas och att trädgårdsanläggningar och murar bör bevaras”. I den bästa av världar tas förslaget på allvar och staden förvärvar parken.

Om beslutsfattarna väljer att tillåta att ovan nämnda värden går förlorade vill vi framhålla att det i så fall är angeläget att det planeras för trädplantering på Maria Skolgata. På samrådsmötet framhölls att inga medel finns avsatta för att uppfylla illustrationen i planförslaget.

Föreslagen byggnation kommer att väsentligt försämra utsikt och ljusförhållanden för lägenheterna längs Maria Skolgata. Det unika läget förändras till att bli till tätt och mörkt. Som vår värd och fastighetsägare uppmanar vi Svenska Bostäder att motsätta sig byggnationen.

Ovanstående skrivelse antogs vid lokala hyresgästföreningen i Piskans möte med de boende 2009-10-22.

.....
Marianne Nilsson
ordförande i kontaktkommitén
Maria Skolgata 42, 3 tr
118 53 Stockholm
tfn: 08-668 83 20